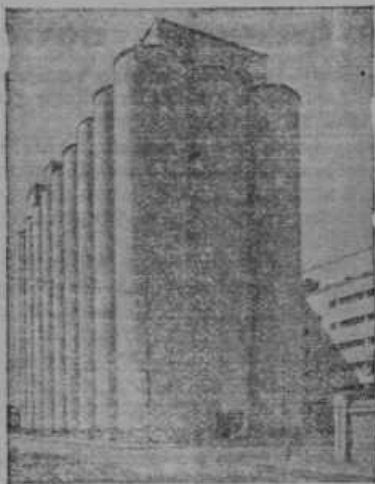

Na sliki vidimo zgradbo za shranjevanje žita (silos) na Finskem. Pouči nas o naprednosti in organiziranosti prebivalstva Finske.

be za vzgojo svinj in konj, prodajo jaje in lesa, elektrifikacijo vasi, nakup in uporabo kmetijskih strojev, uporabo vodovoda in telefona na vasi, za obrambo proti požaru itd. Centrala vseh organizacij skupno pa je Osrednje društvo Pallerso, ki spretno vodi delo tako obsežnega združništva. Vlada Finske popolnoma zaupa temu društvu vso skrb za nadziranje pravilnosti poslovanja združništva.

Vse to delo omogoča finski kmečki narod, ki je delaven, pameten in odklanja revolucijo. S pomočjo združništva so Fini odpravili brezposelnost ter dvignili narod gospodarsko in kulturno na tako višino, da jih za to zavidajo največji kulturni narodi sveta. Ta narod se je sedaj spremenil v junaško vojsko, ki je, kaj brani. Molče stoji na mejah svoje domovine in brani svojo pravico, blagostanje in kulturo kot svoj največji zaklad, katerega si je pridobil s pridnostjo in vztrajnostjo.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Ohranimo vrliga moža v najboljšem spominu! Dne 6. februarja smo pokopali pri Sv. Benediktu v Slov. goricah Jožefa Senekoviča, kmeta v Trsteniku, po domače Peserlovga Joža, ki ga je ubila streha gospodarskega poslopja, ki se je zrušila nanj, ko je hotel pokazati, kje se naj podpre. Žalost nad njegovo izgubo je bila splošna, to je pokazal veličastni pogreb. Prihiti so k sprevedu Fantovski odsek, domače in antonjevo društvo starih vojakov z zastavo, gasilska četa z zastavo in na stotine ljudstva. V ganihvi nagrobni je povedal g. dekan, da je bil pokojni Jože globokoveren oče svoji družini, ki se je leta 1925. posvetila bl. Srcu, kateremu v čast in zahvalo, da je bil v svetovni vojni ohranjen, je pozidal krasno kapelico ob novi cesti. Nad 40 let je hodil trijančit v župnijsko cerkev, dolga leta je bil vodnik našim romarjem na Sladko goro. Bil je velik prijatelj duhovnikov. Leta 1929. je zbral od prizadetih družin 12.000 din za krasni vojni spomenik 95 padlim iz naše župnije, ki je bil blagoslovljen dne 1. decembra 1929. Obenem je ustanovil društvo starih vojakov. Bil je 39 let vnet član tamburaškega zbora, krepko je pomagal pri stavbi Ciril-Metodovega doma, več dob je bil član občinskega odbora občine Sv. Treh kraljev. Bil je odličen živinorejec, sadjar in vinogradnik. Dva njegova sinova sta dovršila mariborsko sadjarsko in vinarsko šolo, dve njegovi hčerki pa domači gospodinjaki tečaj. Bil je poln srčne dobrote, mož priprost sicer, a vendar vsestransko delaven. Ohranimo ga v najblažjem spominu! Njegovi blagi ženi in sedmerim dobrim otrokom naše odkrito sožalje! Naj počiva v miru!

Vzoren katoliški mož je zatisnil oči. Pri Sv. Juriju v Slov. goricah je dne 2. februarja

umrl vzoren katoliški mož Franc Bezjak. Rajni je dočakal lepo starost 76 let. Bil je dober katoličan in v pomoč siromakom. Pogreba se je udeležilo lepo število njegovih prijateljev in znancev. Ženi, hčerama in sinoma naše sožalje — rajnemu pa naj sveti večna luč!

Smrtna kosa v Framu. Januarja nam je smrt ugrabila starčka Karla Müller, pridno delavko Matildo Cvirn, vdovega 80 letnega Antona Lešnik, p. d. Gril, Filomeno Knez v Loprivniku, pastirja Mirka Kobalej, na Planici je pri šoli zmrznila Marija Marčič, utrjena vsled dolge poti iz Pesnice. Naj v miru počivajo — njihovim sorodnikom sožalje!

Pogreb dobrega gospodarja in cerkvenega ključarja. Dne 2. februarja je bil pogreb splošno znane Kolarja Mihaela od St. Janža. Bil je od vseh spoštovan, saj je bil dober gospodar, bil pa tudi dober krščanski mož, večletni cerkveni ključar in dobrotnik cerkve. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb. Naj mu sveti večna luč — žalujočim naše iskreno sožalje!

Dobrotnica revežev odšla po večno plačilo. V torek, 30. januarja, je umrla v Libanjah, občina Svetinje pri Ormožu, 80 letna posestnica Antonija Zličar. Žena in mati, kot je bila ta, pač zaslužila, da se je spomnimo na tem mestu. Pogrešali jo bodo vsi, ki so jo poznali od blizu in daleč. Dobrote je vedno delila povsod z besedo in dejanjem. Od njene hiše ni nikdar noben siromak odšel praznih rok. Z globoko vero v svojem srcu in ljubeznijo do Boga je srečno preživela vse bridkosti in težave, ki morejo človeka doleteti. Že v začetku svetovne vojne, leta 1916, ji je umrl mož in kot vdova je do sedaj vodila veliko posestvo. Imela je 12 otrok, od katerih jih

še sedem živi, in katere je vse dobro preskrbela. Sadevi njene krščanske vzgoje se kažejo na vseh njenih otrocih. Bog nam daj še mnogo takih krščanskih mater! Naj v miru počiva! Svojcem naše sožalje!

V lepi starosti 74 let let je v Nedelici umrl posestnik Matija Magdič, dolgoletni odbornik prejšnje samoupravne občine Nedelice. Ker je bil ugleden in dober človek, ga je na poslednji poti spremlilo mnogo vernikov. Naj počiva v miru!

Smrt dobre matere Elizabete Per pri Sv. Andražu v Slov. goricah je zelo prizadela njene otroke in vse ostale, ki so uživali dobrote pokojnice. Na zadnji poti je imela številno spremstvo, ki ga je vodil g. župnik Alt, kateri se je od pokojnice poslovil z lepim nagovorom, cerkveni pevci pa z žalostinko. Naj ji sveti večna luč, preostajim pa naše iskreno sožalje!

Goriški Slovenec umrl v Savinjski dolini. Na Svečnico smo pokopali pri Sv. Frančišku Ksaveriju Alojzija Gorjanc, doma iz Lestovnice pri Gorici. Ob času vojne z Abesinijo bi moral oditi na fronto, a je pribežal v Jugoslavijo, kjer je delal kot kovaški pomočnik, dokler mu nenadna smrt ni pretrgala nit življenja v 30. letu starosti. Naj mu bo slovenska zemlja lahka, materi in bratoma, ki živijo tudi v Jugoslaviji neznano kje, pa naj služi to sporočilo v morebitno obvestilo.

Bog je poklical k sebi pri Sv. Juriju ob juž. žel. po dolgi bolezni Nežo Kormonšek, skrbno mater ter skromno in delavno ženo, ki je bila priljubljena pri vseh delodajalcih. Za njeno trpljenje naj ji bo Vsemogočni plačnik! — Žalujočim naše sožalje!

Soudeleženeč šentjurskega punta umrl. S težkimi sreci smo spremili v St. Jurju ob juž. žel. k večnemu počitku Jožefa Koželja, posestnika iz Podgrada. Kot fant in kot mož je bil vedno med najzavednejšimi Slovenci in katoličani. »Slov. gospodar« je bil pri njem stalen gost. Bil je med ustanovitelji Prosvetnega društva in šentjurske hranilnice in posojilnice ter do smrti njen odbornik. Pomagal je ustanavljati še pred vojno Konzumno zadrugo. Še kot fant je bil soudeleženeč slavnega šentjurskega punta, ko so celjski in domači nemčurji v St. Jurju sklopili in ustanavljali nemško šolo, naši tedanji vrli fantje, ki so zdaj večinoma že v večnosti, so pa to sejo s pestmi in metlami razgnali in s tem zaključili vprašanje nemške šole v St. Jurju. Pogreb je bil zelo lep kljub snegu do kolen. Pevci so mu pri odprtem grobu zapeli žalostinko, ob kateri se je marsikomu zasolilo oko. Zapuščena žena in troje otrok, ki so že vsi preskrbljeni. Žalujočim naše sožalje — rajnemu pa bodi Bog plačnik za vse zasluge na verskem in gospodarskem polju. Naj počiva v miru!

Umrla 80 letna starka. V letošnjem letu jih je v Smarju pri Jelšah že precej umrlo, med temi je bila najstarejša Antonija Jagodič na Bobovem, ki je dočakala 80 let. Naj počiva v miru!

Pri Sv. Miklavžu nad Laskem umrl. V lanskem letu smo imeli samo osem mrlcev, letos pa že pet. Umrl so naslednji: Ožek Franca v starosti 65 let iz Paučena; Buček Alojzija, žena upokojenega železniškega čuvaja iz

je do zadnjega krajcarja. Koliko kletev je padlo na Lukovo glavo, koliko solz na njegovo dušo! Toda pomladna strn je zarumenela, napolnilo se je tudi klasje in po Luku nihče več na vasi ni vprašal. Kakor da ga je Sava odnesla daleč, daleč od tod.

Le en človek ga ni in ni mogel pozabiti — Mikica. Vsi njegovi računi so šli po zlu. Hotel je Luko ugrizniti, toda pregnati ga ni hotel. Saj Luka ga je živil, Luka je imel polno torbo denarja, na te je Mikica prežal. Vse mu je zdaj ušlo izpred nosu in prišli so žalostni, hudo žalostni časi za plešastega pisarja. Kakor črv so mu kopale po srcu besede:

»Kje je Luka? Kje je Lukov denar?«

Poiskal je cigana Ugarkoviča, naj se ta razgleda po svetu in naj povpraša druge cigane, ali je Luka še kje živ.

Toda tudi cigani mu niso našli sledu. Kam se je skrivil? se je spraševal lačni pisar. Ko bi vedel, ko bi ga našel — bilo bi dobro. Toda če je živ, bo prišel, mora priti. On si je to Maro v srce zakopal, nori za njo, ko ga mine prva žalost, bo prišel, poiskal jo bo, potem — potem bodo spet zlati časi zame...

Neke nedelje popoldne pred šentkatarinjem je srečal pisar župana prav na kraju vasi. Janku ni bilo srečanje Bog ve kaj ljubo, ker ni rad videl pisarja, odkar so prenehali Lukovi posli. Otresti se ga ni mogel, ker ga

je držal Mikica na uzdi zaradi one pajdašije z Galovičem in bi mu bil pri gosposki lahko škodoval.

»Hvaljen Bog, Mikica!« ga je pozdravil Janko.

»Kako, kako?«

»Hm!« je zagodrnjal pisar, »kakor vrabcu o božiču.«

»Že mesec dni te nisem videl.«

»Zakopal sem se v svoje smetišče. Kaj imam od ljudi?«

»Eh, ti spet na staro harmoniko godeš! No, pojdi, stopiva na kozarec! Sem pravkar koruzo v mestu dobro prodal. Ali greš?«

»Kaj me sprašuješ? Kdaj si še nisem dal plačati?«

Stopila sta v krčmo in sedla k vinu.

»Čisto mi je jezik otopel,« je rekel pisar, »ne vem že več, ali je to vino dobro ali ne.«

»Eh, ni slabo.«

»Jaz se držim žganja; to daje moč.«

»Jaz pa ga ne smem, kvečjemu zjutraj požirek,« je odkimal Janko. »Ta služba mi je vso pamet zmešala.«

»Čuj, čuj! Kaj je to?« je vzdignil pisar glavo. »Kaki tamburaši so to?«

»Ali ne veš? Lončaričeva Mara se ženi. Svatje gredo iz mesta.«

»Glej, glej!« se je zdrznil pisar. »Nisem vedel, da je danes. Ali, tebe niso povabili?«

»Niso.«

jejo tudi hiše, stanovanja, razlašajo posestnike in izvršujejo policijsko delovanje. V Vilnu je koj po vpadu Rusov nastala rdeča milica. V Slonimu se je na prvi poziv prijavilo 250 delavcev k rdeči milici.

Smrtonosni glavnik

Monterji neke elektrarne v Okružnicah na Češkem so te dni popravljali poškodovano omrežje. Pred začetkom dela so prekinili tok v krajevnem transformatorju, ki je v kleti šolskega poslopja. Ko so končali popravilo, so poslali 17 letnega vajenca Miloslava Smejkal k transformatorju, da bi tok spet vključil. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, so ga šli iskat in so ga našli s hudimi opeklinami v kleti mrtvega. Po-

Lož, v starosti 61 let; Boštela Neža iz Paučena v starosti 73 let. Rajna je bila mati g. Antona Boštela, kaplana v Mežici. Rebov Miha, posestnik iz Lož, je umrl v starosti 74 let, in zadnji 39 letni Šergon Franc, posestnik iz

Vodiškega. Umrl je za jetiko. Doma je bil od Sv. Jederti nad Laškim, pred šestimi leti pa je tukaj kupil posestvo. Zapušča ženo in dvoje malih otrok. — Rajnim naj sveti večna luč, žalujčim ostalim pa naše sožalje!

Dopisi

Dravska dolina

Ojstrica nad Dravogradom. Naše gibanje. V letu 1939. se jih je rodilo 20 v naši župniji. V zakonski jarem se je vpreglo šest parov. Bela žena smrt pa nam je — hvala Bogu — precej prizanašala; umrlo je le 9 oseb, med temi je pa tudi mlad dijak Feliks Koh, ki je imel namen, postati duhovnik.

Marenberg. Hvala Bogu, pust je za nami! Tudi mi bi lahko zapeli: O ti pust, ti čas presneti! Kako nam je osušil denarnice! Kako tudi ne, ko je bilo toliko zabav in prireditvev. Saj je celo Prosvetno društvo v tem kratkem času nastopilo dvakrat: enkrat s spevoigro »Kovačev študent«, drugič z burko »Poslednji mož«. Pa tudi vsa druga društva so imela svoje zabave. — Dne 15. februarja bo zopet pri nas tečaj Katoliške akcije za dekleta, dne 14. februarja pa sestanek za matere. Da bi le bilo dosti uspeha! — Knjižnica Prosvetnega društva je urejena in pomnožena. Posluje ob nedeljah in praznikih med masami. Poslužujte se je pridno!

Pohorje

Fram. V predpustu so se poročili sledeči: Vinčo Brezovšek in Ana Pisanec v Framu; Jakob Lunežnik v Loki in Marija Škrbot na Planici; Stanko Bezjak in Elizabeta Ferik na Gornji Polskavi; Alojzij Grašič v Pohorju in Marija Ura-njek na Planici; Janez Kozel in Štefanija Kotnik v Framu; Feliks Vrhovšek in Vida Dreo v Morju; Franc Gorjup v Oglišenaku in Ana Bedenik v Kopivniku; Ferdinand Rajšp v Framu in Angela Kobale na Gornji Polskavi; Alojzij in Ljudmila Repnik v Kopivniku. Mnogo blagoslova! — Šolarji so igrali pod vodstvom učiteljskega »Sirotico in desetnika«. Dobiček je bil namenjen revni deci; ker je večina Framčanov darovala v ta namen precej denarja, je dobilo obleko ali pa obutev mnogo revnih šolarjev. — Sadržarska podružnica je imela redni občni zbor. Vsi navzoči so z veseljem sprejeli predlog g. šolskega upravitelja, da bi se v Framu postavila sušilnica za sadje. — Dne 28. januarja pa se je vršil občni zbor Izobraževalnega društva Slomšek. Novi odbor je sklenil zopet poživiti društvo zlasti s predavanji in knjižnico. — Na Svečnico se je vršil shod JRZ, kjer so nam gg. senator dr. Schaubah, Ferik in Koban jasno razložili naš zunanji in notranji politični položaj.

Slovenske gorice

Sv. Lenart v Slov. goricah. Z 31. januarjem 1940 se je poslovil od sodišča pri Sv. Lenartu g. dr. Ožbalt Ilauinig, mož reda, dela in pravičnosti.

Rodil se je dr. Ilauinig Ožbalt dne 26. julija 1876 v Podkrajju, v župniji Reberca na Koroškem kot kmečki sin. Dne 6. januarja 1904 je vstopil v sodno prakso in nato služboval par let na Koroškem v raznih krajih, dne 9. junija 1908 pa je nastopil mesto adjunkta pri Sv. Lenartu, kjer je 29. julija 1917 postal okrajni sodnik, dne 15. septembra 1926 pa bil imenovan za deželno-sodnega svetnika pri okrožnem sodišču v Mariboru, katerega mesta pa na svojo prošnjo ni nastopil. Dne 27. novembra 1920 je bil imenovan za sodnega starešino pri Sv. Lenartu. Pri tem sodišču je nato služboval do svoje upokojitve, torej skoro 32 let. V tem času si je pridobil v vsem okraju in pri svojih predstojnikih splošen ugled in spoštovanje. Ni ga kraja in skoro ne hiše v okraju, ki bi je ne bil v teku svojega službovanja obiskal, ni ga pa menda tudi človeka v okraju, ki bi ga ne poznal. V službi se je izkazoval vedno za pravičnega sodnika, do katerega se je vsakdo lahko zatekel in na katerega se je tudi vsakdo z zaupanjem zanašal. Dr. Ilauinig Ožbalt, ki je bil za svoje delovanje z najvišjega mesta odlikovan z redom Jugoslovanske krone IV. stopnje in z redom sv. Save III. stopnje, se je pa tudi pridno udeleževal kot zgodovinar in ljudski pisatelj kulturno. G. dr. Ilauinigu Ožbaltu, ki je od vseh slovenskih sodnikov pač najdalj služil na enem in istem mestu, želimo, da bi svoj zaslužen pokoj užival zdrav še dolga leta!

Sv. Jakob v Slov. goricah. V nedeljo, 18. februarja, se bo vršil po rani sv. maši v prostorih gostilne Peklar peti redni občni zbor krajevnih Kmečke zveze. Ob tej priliki bo tudi govoril prvi podpredsednik glavnega odbora g. Spindler Jožef od Sv. Ane v Slov. goricah o vseh važnih vprašanjih, ki so danes na dnevnem redu. Ker se na občnem zboru zaključuje delo v minulemu letu in dela načrt za prihodnje, je dolžnost vsakega zavrednega člana, da se občnega zbora sigurno udeleži in aktivno sodeluje ter pripelje s seboj tudi tiste, ki še niso v naših vrstah.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tov. Vincenc Plohl, član naše podružnice viničarske organizacije, je obhajal te dni 70 letnico rojstva, nadalje 40 letnico poroke in 20 letnico članstva pri viničarski organizaciji. Vzgojil je s pomočjo svoje pridne žene sedem otrok, ki so vsi dobri katoličani, pa tudi vsi zvesti člani svoje stanovske organizacije. Ni eden tistih članov, ki že drugi dan vprašuje, kaj mu bo organizacija dala, če je plačal par dinarjev mesečne članarine. Ta naš tovariš je zaveden in zvest član iz prepričanja, zavedajoč se, da je dobra krščanska delavska organizacija za delavca nujna potreba, kakor vsakdanji kruh. Je pa ta naš tovariš tudi zvest, pošten in priden kot viničar, kar priča dejstvo, da se je v vini-

čarji rodbine Diermayer iz Ormoža že rodil in sedaj služi od te rodbine že četrtega gospodarja. Našemu jublatu želimo miklavževski tovariši kakor tudi »Slov. gospodar«, kateremu je že 27 let zvest naročnik, prav iz srca, da bi preživel s svojo zakonsko družico še mnogo let srečno in v zadovoljstvu v krogu svojih otrok in organiziranih tovarišev!

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Tukajšnji dijaki, člani Slovenske dijaške zveze, so preteklo soboto in nedeljo v dvorani Prosvetnega doma igrali igro »Kovačev študent«, ki je obkrožila bila dobro obiskana in je občinstvu tudi zelo ugajala. Zrežiral jo je g. prof. Jože Potokar. Dobiček je namenjen za dobrodelne namene zveze. — Že dalje časa se zdravi v Ljubljanskem Leonišču naš g. kaplan Janko Škafar. Želimo mu skorajšnjega okrevanja! — S 1. marcem bo posloval protituberkulozni dispanser krajevnih Protituberkulozne lige v hiši g. Geigerja na Aleksandrovi cesti in ne več v bolnišnici.

Turnišče. Prejšnjo soboto je bil za našo faro dan veselja in zadovoljstva, kajti uresničila se je vroča želja našega g. dekana in vseh farnikov ter smo dobili zaželeno orgle, ki smo jih v naši romarski cerkvi tako zelo pogrešali. V naši cerkvi smo doslej čutili veliko praznino, ker se je slaboten glas malega harmonija v tako veliki cerkvi skoraj popolnoma zgubil. Sedaj pa smo na osmih sanah pripeljali s postaje nove orgle ter jih vprico mojstra g. Jenka iz št. Vida nad Ljubljano postavljamo na svoje mesto. Orgle bodo stale 105.000 din. Denar je pri farnikih po večini zbral g. dekan Jerič sam. Mnogokrat je hodil od hiše do hiše ter trkal na usmiljena srca in zato v tako kratkem času dosegel velik uspeh. Orgle bomo blagoslovili, ko bo že zima nekoliko popustila in jih bo mogoče pravilno uglasti ter postaviti na svoje mesto.

Bogojina. Na pustno nedeljo sta se v naši cerkvi poročila Camplin Anton in Bojnc Terezija. Poročne obrede je opravil bivši izseljenski duhovnik g. Camplin, brat mladoženca. Bog blagoslovi mladi par!

Strehovec. Na predpustno nedeljo se je poročil Varga Franc, brat našega letošnjega novomašnika, s Trajbar Klarico. Mnogo blagoslova!

Sv. Sebeščan. Zadnjo nedeljo je pri sestanku našega Prosvetnega društva predaval o pomenu kmečkih zadrug g. Titan Janez, akademik iz Kroga. Ljudi je bilo zelo veliko. Po zanimivem predavanju se je razvila debata in je bilo z veseljem opazovati, kako naši kmečki ljudje znajo resno debatirati. Na sestanek našega Prosvetnega društva ne hodi samo člani, ampak skoraj vsi, ki se udeležijo službe božje. — Zdaj v nedeljo pa bo predaval naš domačin g. Kerec, šef borze dela v Soboti. — Članom društva in tudi ostalim je v Farnem domu na razpolago društvena čitalnica in biljard. — Naše Prosvetno društvo se najlepše zahvaljuje Mohorjevi družbi za podeljenih 12 lepo vezanih knjig. Naša knjižnica bo kmalu postala ena največjih na deželi. Društvo si je zopet nabavilo nekaj novih knjig pri Mohorjevi družbi in tudi farniki darujejo dru-

leg njega je ležal glavnik. Po vsej priliki se je hotel vajenec v kleti počesati in se je pri tem, ker je bil zelo visok, dotaknil voda visoke napetosti.

*

Lakirani zobje

Lakirani nohti, naj si bodo še tako odvrtni, menda ne bodo še kmalu izginili. Sedaj pa se pojavljajo tudi že lakirani zobje. Tu ne gre za povelje kakšnega modnega diktatorja, temveč za nasvet nekega zobozdravnika. Če si avto prevlečemo z lakom, da bi ga rja ne razjedla, zakaj bi tudi zobje ne dobili zaščitne plasti? Kakor drugi zobozdravniki je dr. Gore v Filadelfiji prepričan, da izvira zobna gniloba, razpadanje zob od kislin, ki nastajajo v ustih in

»Kako, da ne? Saj si župan.«
»Martinu ne smem v hišo, saj veš, zaradi najinega pričevanja. Mato me tudi ne pogleda, Andro pa bi me s palico nagnal. Zdaj so si žlahta.«

»Da, da! Hm, bomo videli, kak bo blagoslov.«

»Ko bi to Luka videl, se je nasmejal Janko.«

»Čudna muzika bi to za njega bila.«

»Norec! Da bi mu Martin dal hčer, beraču!«

»Kaj hočeš! Zmešalo se mu je.«

»Bog ve!« je zamrmral pisar in si šel z roko čez čelo. »Pazi, še ga bomo videli. Ali pijva rajši!«

XI.

Tam v gozdu na jasi, kjer je stala nekoč koliba berača Mata, je sedel Luka in gledal v široki svet, ki se mu je bil pred očmi razklal. Nad njim je sijalo toplo sonce s sinjega neba, hribi in doli so zeleneli v novi pomladi, po tratih in grmih so dehteli pisani cveti, veselili so se življenja, vsak se je hotel v kratki dobi svojega bitja nagledati in naučiti tega lepega sveta. Ptici so cvrčali po vejah, v nižini so se med zelenimi travniki in mladimi šumami svetile bele vasice, po brazdah so stopali orači, tu in tod se je čula kaka pesem.

Vse je živelo, vse je bilo veselo — samo Luka ne. Sam je sedel v tem gorskem kotu, bilo mu je, kakor da gleda v raj, ki je zanj zaprt, kamor stopiti ne sme,

kakor da so mu noge in roke zvezane. Kadar je list zašumel, se mu je zdelo, da mu šepetajo: »Kaj delaš, izgubljena duša?« Ko je kak kokec zabrenčal, je čul njegov posmeh: »Ej, kje so ti krila, izgubljena duša? Poleti, če znaš kakor jaz!«

Luka je lezel vase, bil je sam, kakor krmežljiv štor v pusti puščavi, sam kakor človek v čolnu, ki se mu je sredi morja zlomilo veslo.

Jel je premišljati, kaj je bilo, kaj se je zgodilo, odkar je Matovo mrtvo truplo nosil po tem bregu dol na pokopališče. Zdelo se mu je, da se mu je vse le sanjalo, da je bil med ljudmi, in zdaj se je spet zbudil v svoji samoti. Da, hude so bile sanje o svetu in ljudeh, ki jih je preklel Mato... To niso ljudje, to so vragovi in prav je, da se ognje temu peku na zemlji.

Ali kaj si ti? ga je vprašalo srce. Ali si vrag ali angel ali človek? Vrag nočeš biti, angel nisi, človek si šele hotel postati. Da, hotel, toda ljudje niso pustili. Kakor človek, ki se potaplja, se je Luka hotel uloviti za breg, toda vedno zopet so ga potisnili nazaj. In vendar je kakor drugi, oči ima kakor drugi, ušesa, pamet, srce! Oh, srce, to je najhujša reč na svetu! Ko bi tega ne bilo, hodili bi eden mimo drugega kakor kamen mimo kamna, niti bi se spraševali, od kod si in kdo, niti bi bilo vzdihovanja niti bolesti niti solz. Srce je kakor kupica polna strupa. Ali kaj, ko je ta strup sladek, ko si človek iz